

□ ספר זכרון לנתן קאסוטו, בעריכת שי"ר טואף ואחרים, ירושלים תשמ"ז, יצא לאור על-ידי קד"ם — מיסודם של צאצאי מ"ד קאסוטו ז"ל, 112 עמ' (עברית) + 267 עמ' (איטלקית) + דפי תצלומים.

נתן קאסוטו (1909-1945) — רופא, חוקר, רב (בפירנצה ועוד) ועל הכל אדם, נספה בשואה כאסיר הנאצים. רוב הספר, המוקדש לזכרו, כולל מאמרי מחקר, מהם הקשורים ברפואה וברופאים יהודים באיטליה — מאת: ד' קארפי, ש' קוטק וא' ענתי, ר' ד' סיניי; ברפואה ומוסר יהודי — מאת ד' מאיר, שי"ר טואף, ע' יעקובוביץ; וכן על יהדות איטליה באותה תקופה — מאת מ' הרטום, ח' קמפנינו (אחותו של נ' קאסוטו והוא תרגום איטלקי לספר זכרונותיה: 'לדור אשר לא ידע, קורותיה של אם צעירה בשנה גורלית בגולה איטליה', יבנה וירושלים תשמ"א), א' סגרה. פותח את הספר סיפור חייו של נ' קאסוטו, מאת בן דודו גאיו שילוני, הממחיש לקורא, כי המנוח היה איש מחונן ודמות מופת במוסרו ובהליכותיו. חלק זה ראוי להביא לפני ציבור קוראים רחב. הספר כולו נושם אווירה של אצילות.

□ משה חיים קאפסוטו, יומן מסע לארץ הקודש, שנת התצ"ד, תירגם יוסף רופא, ערכו מ' קאסוטו זלצמן וד' קאסוטו, ירושלים תשמ"ג, הוצאת קד"ם, ד + 100 + VII עמודים.

באותה הוצאה של צאצאי קאסוטו יצא לאור, לראשונה בדפוס, יומן מסע לא"י של אחד מאבות משפחתם. יש בחיבור זה, הניתן כאן בתצלום כהנ"י באיטלקית ותרגומו לעברית, גם תוספת מידע על הארץ, בתקופה שבה המקורות על א"י מועטים הם. החיבור גם מאיר דמות של משכיל יהודי איטלקי באותו זמן ועולמו הרוחני והיהודי.

□ שירת הנשים — שירי עם בערבית-יהודית של יהודי עיראק, יוצאים לאור מכתב-יד ומהקלטות במקור ובתרגום עברי בלוויית מבואות והערות על-ידי יצחק אבישור, אור יהודה תשמ"ז, הוצאת מרכז מורשת יהדות בבל, המכון לחקר יהדות בבל, 228 + xxii עמודים + 8 דפי תצלומים.

שלא כסיפורי-העם של עדות ישראל, אשר יותר מרבכה וחצי מהם נרשמו ועשרות קבצים שלהם יצאו לאור, שירי-עם מעטים נרשמו ועוד מעטים מהם יצאו לאור. לפנינו קובץ ראשון של שירי-עם של יהודי בבל, המובאים במקורם (בערבית-יהודית) ובתרגום עברי וסדורים במדורים: שירי ערש, שירים לפעוטות, שירי זייארה. השירים-שבקובץ לקוחים ממסורות שבכתב ומסורות שבעל-פה. אבישור מציין, כי הוא בדק יותר מעשרים כתבי-יד, שנרשמו במאה ה-19 ובהם יותר מחמשת אלפים שיר. זהו מאגר ספרותי שופע, הטעון פרסום ומחקר.

□ שלום כתב, שרשי הנר — שירים, תל-אביב תשמ"ו, הוצאת זהרים, 72 עמודים. אלה לרוב שירים רליגיוזיים של משורר מאמין. המחבר נוטל תכנים ואופני ביטוי מן המקורות ומשתמש בהם בשינוי צורה. שיר אחד, 'חכם אליהו מעלים רחמים', מתייחס לעדת-המוצא של המחבר. זהו קובץ שביעי של שירים בעברית מאת כתב.

□ שמעון גרידי, למוד תורה בתימן (הווי ומסורת), מהדורה שנייה מתוקנת ומורחבת, ירושלים תשמ"ז, 159 עמודים.

המחבר, מראשוני החוקרים של יהדות תימן, מביא כאן פרטים 'טכניים' על סדרי הלימוד של המבוגרים בתימן. החומר סדור רובו ככולו בטבלאות וכולל פרטים, כגון: ספרי הלימוד בציבור שנהגו בתימן, נעימות הלימודים, פתיחותיהם וחתימותיהם, זמני הלימוד, המברכים לפרשיות התורה, למועדים השונים, ציוני הפטרות, סוגי הקדיש ועוד. בהקדמה מביע המחבר תקווה, שבני תימן בישראל יאמצו נוהגים אלה בלימודם.